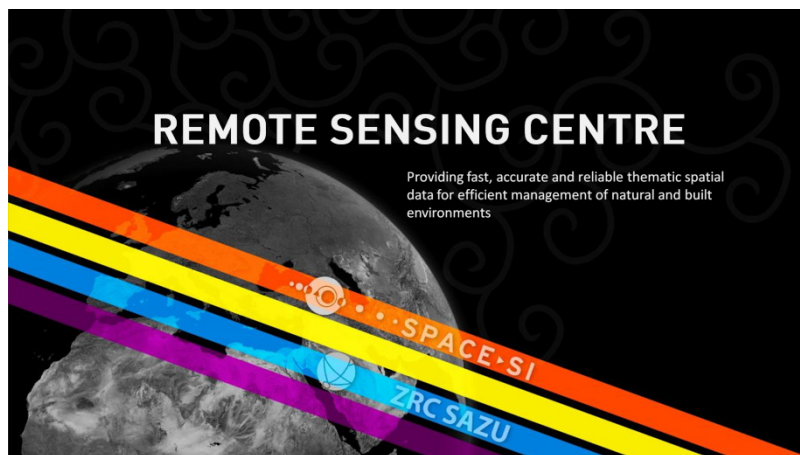

JAVNO PREDAVANJE PRI GRAĐEVINSKOM FAKULTETU UNIVERZITETA U SARAJEVU U 2019. GODINI U OKVIRU NAUČNE I TEHNOLOŠKE SARADNJE IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE SLOVENIJE

U okviru naučne i tehnološke saradnje između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije, odobren je naučno-istraživački projekat pod nazivom "*Primjena satelitskih snimaka u nadziranju poljoprivredne suše*". U okviru pomenutog projekta realizovano je javno predavanje eminentnog naučnika iz oblasti daljinskih istraživanja pri Građevinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Predavač je bio uposlenik Inštituta za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU-a (Institut za antropološke i prostorne studije Naučno-istraživačkog centra slovenske akademije nauka i umjetnosti), doc.dr.sc. Žiga Kokalj.

PREDAVANJE "SATELLITE DATA AND AGRICULTURAL DROUGHT CONDITIONS"

Dana 02.10.2019. godine u prostorijama Odsjeka za geodeziju i geoinformatiku Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, organizovano je javno predavanje na temu "*Satellite data and agricultural drought conditions*". Predavanje je održao doc.dr.sc. Žiga Kokalj uposlenik Naučno-istraživačkog centra Slovenske akademije nauka i umjetnosti (ZRC SAZU), koji je u ZRC SAZU voditelj Odjeljenja za daljinska istraživanja pri Institutu za antropološke i prostorne studije (IAPŠ) i Centra izvrsnosti svemirskih nauka i tehnologija (Svemir SI).

Slika 1. Naslovna strana prezentacije

Žiga Kokalj (Slika 2) održao je veoma zanimljivo predavanje. Prisutne je upoznao sa ustanovom u kojoj je zaposlen. Prosječna starost uposlenika je manja od 35 godina. U takvom kolektivu nauka i naučno istraživanje su na prvom mjestu. Ključ njihovog djelovanja je na polju automatskog procesiranja optičkih satelitskih podataka, klasifikaciji, otkrivanju promjena, prostornim analizama i modeliranjima, procesiranju lidarskih podataka i vizuelizaciji. Lista institucija sa kojima saraduju je zaista impresivna, a ovom prilikom treba pomenuti samo neke od njih: ESA (engl. European Space Agency), EU (engl. European Union), National Geographic Society, World Bank, Inter-American Development Bank, lokalne i državne institucije, nevladine organizacije, muzeji, itd.

Tokom predavanja, gledateljstvo je upoznato i sa projektima koje trenutno provode. Ovom prilikom navedeni će biti samo najvažniji:

- online VHR orthorectification system (ESA),
- high resolution observation of drought (ARRS; Interreg (EC); ESA),
- observation of invasive alien plant species (UIA (EC)),
- monitoring extent and status of dwellings of forcibly displaced persons, land cover, and surface water extent and flood risk assessment (ESA),
- analysis of archaeological sites (ARRS programme),
- methodology of multitemporal multisensor satellite image analysis (ARRS),
- mapping of intensive and extensive grasslands (ZRSVN) i
- mapping of hedgerows (ZRSVN).

Slika 2. Predavač doc.dr.sc. Žiga Kokalj

U strukturi nesreća u Sloveniji, suše utiču sa približno 25% (temeljeno na podacima iz perioda od 1994. do 2008. godine).

Među istaknutim mnogobrojnim potencijalnim primjenama mašinskog učenja u daljinskim istraživanjima, uposlenici Odjeljenja za daljinska istraživanja pri Institutu za antropološke i

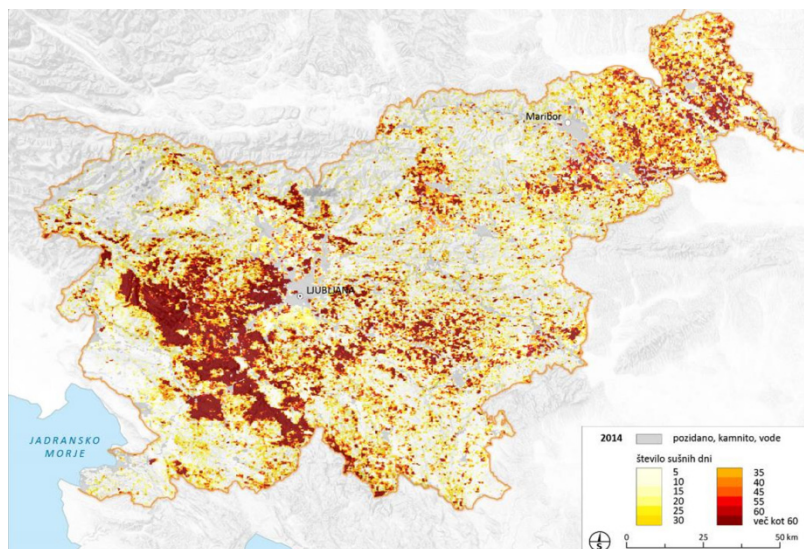
prostorne studije su pomenuto odlučili primjeniti i za analize u vezi sa sušama u Republici Sloveniji. Rezultati tačnosti su bili više nego li zadovoljavajući i iznose 92%. Rezultati do kojih su došli su također primjenjivi i za sve zemlje bližeg okruženja.

Slika 3. Detalj sa predavanja

Preporučeni korisnički servis za posmatranja suše trebao bi uključivati:

- satelitske podatke,
- podatke posmatrača,
- harmonizovane metode za kompletan region:
 - procjene rizika od suše,
 - procjene uticaja suše,
- detaljnije metode za određene zemlje.

Slika 4. Zanimljivi podatci sa brojem sušnih dana u 2014. godini

Pored navedenih zanimljivosti u vezi sa sušama, dr. Kokalj je publiku detaljnije upoznao i sa važnijim projektima koje provodi Odjeljenje za daljinska istraživanja pri Institutu za antropološke i prostorne studije. Također je upoznao publiku i sa detaljima u vezi slovenskog svemirskog programa. Tokom 2020. godine Slovenija će imati dva satelita koji će pružati podatke od velike koristi Republici Sloveniji, a sigurni smo i zemljama okruženja. Sateliti bi trebali biti lansirani sa lansirne rampe u Francuskoj Gvajani.

Admir Mulahusić